

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:

egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. NAGY BÉLA.

Szerkesztőségi telefon 14. (Interurbán).

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. Vasut-utca 306.

Hős asszonyokra

van szüksége az országnak. Nagy erőfeszítés, roppant küzdelem folyik az ország közlelmelésének biztosítása, a háboru által igénybe vett munkaerők helyettesítése, gazdasági életünk zavartalan működésének fenntartása érdekében. Minden számottevő magyar embernek össze kell fogni, hogy e nagy feladatok akadálytalan lebonyolítását siker kísérje. Jön a tavasz és minden talpalatnyi föld ismét megmunkálás alá jön, hogy a hadbavonult milliók s az itthon levők betevő falatja biztosítva legyen. A munkabíró férfi lakosság legjava ott küzd a borzalmas csatatereken. Aki közülök még itthon van, alig várja a tavasz ébredését, hogy vállvetett erővel megkezdje a gazdasági munkát. De a férfierő most kevés lesz. Segítségre van szükség. Ott vannak a nők, a magyar asszonyok.

A mai viszonyok között óriási feladat hárul az ország női lakosságára. Teljes erejével részt kell vennie a gazdasági munkák végezésében. Magyar asszonyok! Nemcsak a ti férjeitek, fiaitok unokáitok igazi hősök, hanem ti lesztek csak még igazi hősök, ha e nehéz feladatot meg tudjátok oldani. Egyik kezetekben a kasza, másik kezetekben gyermekeitek kapaszkodó karjai. Szívetekben a hazaszeretet szent lángja, lelketekben acélozott akaraterő és munkavágy: biztosítani, megtermelni, betakarítani a magyar föld áldását, kitermelhető zsirját, az ország népének jövő évi élelmét. Ha ez meg lesz, nem birhat velünk száz ellenség.

Magyar nők, magyar anyák! Hányszor megmutattátok, hogy ha veszélyben volt a haza, ti meghoztatok áldozataitokat a haza oltárán. Hozzátok szólunk. Most nem kérünk áldozatot tőletek, csak kemény, kitartó, odaadó, hűséges munkát, lelki felemelkedettséget, kevés testi töreget, erős szívet. A többi kezeitek munkája után megadja a Mindenható jó Isten.

Magyar nők! Tekintsetek a multakra és nézzetek a jelent. Minden talpalatnyi föld, mely nem lesz megmunkálva, nemzeti csapás. Minden falat terményre, minden erős karra szüksége van a vérző hazának. Föl tehát a nemes, nagy munkára; Magyarország művelés alatt álló területeinek megmunkálására, a magyar föld jövő termésének biztosítására.

Mandátum meghosszabítása.

Meghosszabbítsák e a képviselők mandátumát, vagy nem? Ez a kérdés ugy hat reánk, mintha a véresen komoly, életbevágó munkába elmerült embert azzal riasztanák föl, mondaná meg, hogy XIII. Rhamszesz unokánövére milyen frizurát viselt, ha találkára ment. Nem azért, mert a képviselői mandátumot nem becsülnék meg, vagy mert nem tartanók megbeszélésre érdemes tárgynak a mandátumok meghosszabbításának kérdését. A képviselőség, a mandátum — vagy talán mondjuk így: a parlamentárizmus szent a szemünkben és nincsen olyan részecskéje, amelyet a legtisztább világitásba helyezni ne kellene.

De most, e pillanatban mandátum meghosszabbításról vitatkozni? Most, e pillanatban, amikor az egész világ lángban áll, nemzetek keretei széthullanak, népek állanak örvény szélén, uralmak, buknek, uralmak támadnak, koronák fényesednek, horonák homályosodnak... most elmékedjünk arról, mi történjék azzal a mandátummal, amelynek érvényesége júniusban, vagy mikor lejár?

Azonban nem csupán arról van szó, hogy „a világ lángban áll” — ámbár ez is em'ítésreméltó esemény. Arról is szó van, hogy határainkon az ellenség ólálkodik: amilyen hosszú a Kárpátok hegysége, szuronyok csillognak rajta, rengetegekben ágyuk bömbölnek és haldoklók hörögnek. A magyar vér, istennek e ritka csudája, zuhogva ömlik a fagyos talajra és ha a hóborította ormok pirosanak, nem a napfény festette meg őket, de a magyar sziv forró áldozatvére. Az egész ország visszafolytott lélegzettel lesi a határokon dúló csatákat, imádságában nemcsak mindennapi kenyérért esdekel az Egek Urához, de azért is, hogy a fiai a határon helyüket megállják. Ha helyüket meg nem állánák habár ez a feltevés bolond — hazánkat az ellenség lavínája söpörné végig és a katasztrófák tüze égetné föl századok kultur-munkáját.

S ilyenkor kerekedhetik vita arról, mi történjék a lejáró mandátummal!

Persze, valaminek történnie kell vele: de legyen ez a valami olyan intézkedés mint amelyet a parlament és a kormány százával nyélbeütött a háboru alatt — s nem olyan, amely figyelmet és energiát emészt. E kettőre most más irányban van szükség.

Az idei kalász.

A barázdák egymásra borulva alusznak a márciusi égboltozat alatt. Még merevek, komorak s nem tudják, hogy a magasságból elindult az a napsugár, amely a méhükben pihenő magokhoz így fog szólni: ébredj fel, itt a tavasz, indítsd meg életedet, az emberek sóvárogva vágyakoznak utánnad. Nem azok a barázdák, amelyek a magyar síkon, dombon, lejtőn pihenő barna kigyókként fekszenek egymással, nem tudnak még a közeledtéről és nem tudnak arról sem, mennyi aggodással meg reménykedéssel fordulnak feléjük.

Hiszen máskor is szivdobogva lesték nagy titkukat, milyen kalászt küldenek ki magukból: dusat, szemeset, áldottat? avagy isten őrizzen: soványat, fonnyadtat, szorultszeműt? De ma százszoros borongással epekednek feléjük: nem hagyják-e cserben azokat, akik bennük hisznek, nekik áldoznak, magukat édes gyermekeiknek tekintik.

Nemcsak a falu zarándokol el hozzájuk és kérdi tőlük: mi lesz velünk, mi lesz veletek? A város, az ország, az állam, a király: mind azon töpreng ma, megnyílik-e a föld az idén és kiadja-e kincsét, kiadja-e úgy, hogy harcoló és itthonmaradt fiai derekasan befejezhessék a magukra vállalt munkát.

Mit kell tennünk, mit kell művelnünk, hogy ez megtörténjék? Asszonyok foglalják-e el a férfiak helyét, öntsük-e ki a fogolytáborokat a mezőkre, közmunkák és állami magkiosztás útján fokozzuk-e a termést, e kérdésekre mielőbb szabatos feleletet kell adni. Sok beszédre és okoskodásra már nincsen idő. Ne járjunk ezzel is úgy, mint az élelmiszerdrágasággal, amelynek megoldásához későn és rosszul fogtak hozzá. De míg az élelmiszerdrágaság csak seb testünkön, addig az ehibázott termés halálunkat okozhatja.

Mindent meg kell tennünk, hogy az idei kalász a legszökébb, legduzzadtabb legyen, a szemei pedig úgy pirosodjanak ki belőle, hogy még a mennyboltozat is csudálkozzék el rajta.

Politikai és harctéri események.

Gróf Tisza István miniszterelnök a héten kétszer is megjelent Bécsben, hogy egyfelől a közös miniszterekkel tárgyaljon, másfelől hogy a királynak nagypontosságú ügyekben jelentéseket tegyen. Tervbe van ugyanis véve, hogy ápril hó derekán a magyar országgyűlés összejön. A kormány ez alkalommal el akarja intéztetni a költségvetést, mely ez évi július 1-ig terjedő hatállyal tudvalevőleg még a múlt év folyamán megszavaztatott. A költségvetéshez kellett a király beleegyezése, s a beillesztett közös költségvetésnek az illetékes közös miniszterekkel való megismertetése.

A harcmezőkön lényegesebb változások a legutóbbi napokban nem állottak elő. Anglia blokádja fenáll. Az angolok három német tengeralattjárót elsüllyesztettek. Ezzel szemben a németek egész sereg angol szállító hajót bocsátottak a tenger fenekére. Ebből a harcból Angolország nem kerülhet ki szárazon.

A belga Flandriában öldöklő harcok vannak ismét folyamatban. Most egy nagyobb csapat angol kezdte meg a támadást. A harc még folyik, kimenetele iránt lázas érdeklődés nyilvánul.

Francia földön Champagneban egy egy harcsorozat most fejeződött be. A franciák folyton támadtak és végül is 45 ezernyi veszteségre tettek szert. A németek is érzékeny veszteségeket szenvedtek 16–18 ezer emberükbe került a franciáknak csaknem két hónapos támadása. A franciaországi egyéb harctereken sem tudták a németek előnyét megingatni.

Orosz-Lengyelország északi részeiben a németek nagyobb jelentőségű támadásokat nem indítottak az oroszok ellen, hadifoglyokat mégis ezrével hódítottak. Közép-Lengyelországban, a Kárpátokban, közép és délkeleti Galiciában az egyesült német-osztrák-magyar szövetséges csapatok már is szép eredményeket mutattak fel. A Kárpátok lejtőinél Uzso és Dukla között, továbbá Stanislau környékén gyilkos harcok folynak. Csapatunk számottevő előnyben vannak az oroszok felett, akik sokszoros túlerővel, elszánt vakmerőséggel támadnak több helyen.

Dimitrij Ratkót, ki a galíciai orosz csapatok fővezére volt, a cár a törökök ellen vezetendő orosz hadak fővezéréül szemelte ki. French angol fővezér a cárhoz utazott, hogy a cárral fontos hadi tanácskozások megállapodásait tudassa.

Legnagyobb jelentőségű események folynak most a Dardanelláknál Törökországban. Itt határtalan erővel támadja az egyesült angol és francia flotta a tengerszoros erődeit és tűzér állásait. A folyton ismétlődő támadások azonban nem jártak keilő eredménnyel, sőt egy angol Dreadnought-hajó, a Queen Elisabeth, továbbá a Dublin csatahajó és még két angol cirkáló erős lövéseket kaptak és harcképtelenné lettek, az angol felderítő léghajók pedig csaknem valamennyien megsemmisültek. A vitéz török katonaság eddig is több ízben megakadályozta, hogy angol-francia csapatok szárazföldre szálljanak. A hajóhad támadásai napról-napra megújulnak.

Nagy jelentőségű esemény volt ma egy hete Görögországban is. A kétszínű ravasz Venizelosz miniszterelnök az entente javára háborút akart kezdeni. A korona tanács azonban leszavazta és így megbu-

kott. A király ekkor Zaimisz minisztert, majd mikor ez visszalépett, Gunarisz volt minisztert bizta meg a kormány alakításával, aki ennek eleget is tett, így a Balkánon egyelőre Venizelosz letűnt a láthatárról.

Egyháztanácsi közgyűlés.

A ref. egyháztanács márc. 13-án délelőtt Demjén Ferenc lelkész és Borbély János presbiter, főgondnokhelyettes elnöklése alatt igen látogatott, népes gyűlést tartott. Demjén Ferenc elnök meleg szavakkal emlékezett meg a presbiterium két tagjának, Magyar Imre és Oláh Miklós presbitereknek a haláláról. Emlékük jegyzőkönyvbe vétetett.

A behívott pópresbiterek Csiha Márton városi főjegyző és Márton János hivatalos esküt letették. Demjén Ferenc elnök üdvözölte őket. Az üdvözlésre Csiha főjegyző meleg hangú köszönetet mondott.

Az egyház tanács világi jegyzői állására dr. Dajka Ambrus városi t. ügyész választotta meg. Ugyancsak őt választották meg az iskolaszékbe is Oláh Miklós helyére. Böszörményi Ferencné és Cseke Erzsébet tanítónőknek az iskolai év végéig terjedő szabadságolást megadta az egyháztanács. A tanítótestület 13 tagja hadbavonult, 2 tanerő szabadságon van. Az iskolákban már 13 rendes és 3 helyettes tanerő működén, nagy nehézségeket okozott az V–VI. osztályoknak a felsőbb hatóság által elrendelt megnyitása. A jelenleg működő tanítók és tanítónők kétszeres létszám mellett tanítanak. Iskolaszék javaslatára presbiterium hosszas és beható vita után a VI-dik osztályok tanítására önként vállalkozó Szabó Gyula és Böszörményi Ferenc tanítókat 200–200 kor. tiszteletdíjban részesítette, a Cseke Erzsébetet helyettesítő Rakottay Lászlóné tanítónő részére pedig 150 kor. tiszteletdíjat utalt ki. Több felszólaló megjegyzésére Szabó Antal isk. széki elnök kijelentette, hogy ezidő szerint a szabadságon levő tanítónőknél nyugdíjazásukról nem lehet szó, mihelyt azonban ennek ideje elérkezik, a presbiterium elé javaslatot terjeszt. Özv. Nagy Mártonné, néhai Magyar Imréné és néhai Kiss Imréné alapítványainak bejelentését hálás köszönettel vette.

A konfirmációi oktatást Tóth János vallásnár hadbavonulása folytán Bor János és Szabó Gyula igazg. tanítókra bizta a presbiterium. Számos kisebb fontosságú ügy letárgyalása után presbiterium kimondotta, hogy netaláni szükség esetére 10 ezer korona erejéig terjedhető kölcsön felvételére kér engedélyt az esperes urtól. Dr. Baltazár Dezső püspök levébeli felszólítására a debreceni katonai otthon részére 20, Demjén Ferenc elnök indítványára a vak katonák részére ugyancsak 20 koronát adományozott az egyháztanács. Nevezett célokra adományokat elfogad a gondnoki hivatal.

Hadi emlékérem orosz ágyuból.

Az oroszokkal vívott heroikus küzdelmünk első nagy diadalát a krasniki csatában arattuk. Legendás hírű huszárjainkat itt nevezték el ellenségeink ördögöknek, itt esett birtokunkba először nagyobb mennyiségű hadi zsákmány, itt kezdtük

meg a hatalmas túlerővel szemben győzelmes csatáink egész sorát.

A krasniki csatát a világtörténelem nagy és örök emlékezetű csatái közé sorozzák majd a historikusok, és míg a történelem fólíánsain arany betűkkel ragyog a magyar dicsőség, a jövőkor népei emléket is kapnak belőle.

Emléket, amelyet a vas elpusztíthatatlanságával, a bronz örökkévalóságával őriz meg új koroknak évezredekig.

A krasniki diadal trofeumából egy orosz ágyut Ő felsége a király az Augustza-alapnak ajándékozott, hogy veressen belőle „Hadi emlékérmeket“. Az elzárkányolt orosz ágyut azóta a zólyombrezói magy. kir. állami vasművek öntődéje érmekeverésére alkalmas formában feldolgozta, lemezelt, bronz alkat részeiből pedig a kőrmöcbányai magy. kir. pénzverő hivatal már veri, a vaslemezekből is nemsokára elkészül az első magy. győzelmi érem.

Pheidon Argos királya verette az első érmet még Krisztus előtt 700 évvel és azóta a történelemírás legbecsesebb segítő forrása lett az érem. Piramisok mélyén görög és római temetkező helyeken eltemetett világok romjai között talált érmeke vezeték a történelem íróit helyes nyomra és a nagy érem gyűjtemények még ma is élőszóval hirdetik rég mult idők nagy eseményeit.

A krasniki diadal érme is méltó helyet követel ebben a gyűjteményben, hogy majd akkor, amikor utódaink előtt az idő ködéből a mai nagy élet-halálharcnak csak konturjai látszanak, ott legyen az emléket felidéző vasba, bronzba öntött írás. „A krasniki diadalmas csatában az oroszoktól elvett ágyuból verette az Augustza-alap 1914–195“.

Az érem egyik oldalának ugyanis ez a felírása, fölötté a megrendíthetetlen erő félelmetes színbóluja, az oroszlánfej.

Az érem másik oldala gyönyörű művészi relief, mely Murányi Gyula hírneves szobrász művészi alkotása, csatajelenetet ábrázol. Egy orosz ágyut honvédek, huszárok hősi rohammal elfoglalnak, miután elűzték az ellenséget.

Szemléltető, plasztikus a művészi kivitel, meggyőző, örök becsű, a művészi elgondolás, mert történelmi eseményt hirdet, bizonyító erejű, mert az ellenség halált osztó szörnyetegéből készült, nekünk magyaroknak pedig dicsőséges, mert kizárólag magyar hősök ragyogó haditettét kizárólag magyar érem alakjában őriz meg a jövő nemzedékeknek.

Az Augustza-alap bronzból és vasból kétféle érmet veretett. A nagy érem egy forintos nagyságu, a kicsi olyan, mint a huszaronas arany pénz. Azért választotta ezeket a kis formákat, hogy az orosz ágyuból lehetőleg minél több érem kerüljön ki és minél többen megszerezhessék. Bizottság ellenőrzi, hogy csak annyi érmet verjenek, amennyit az ágyu anyaga szolgáltat. A bronzból való nagy érem ára 10 K, a kicsié 5 K. A vasból való nagy érem 2 K, a kicsi 1 K.

Ugy értesülünk, hogy az érmeke már ebben a hónapban forgalomba hozzák és városunkba is vásárolható lesz, az Augustza-alap megbízottjánál, akiket annak idején meg is nevezünk.

Aki a győzelmi érmet, melyet az Augustza-alap „Hadi emlékérmeknek“ nevez megszerzi, ritka becsű történelmi emlékehez jut. De ezenkívül részt vesz a nagy nem-

zeti küzdelemben itthon. Elősegíti azoknak a munkáját, akik az ország belső izalmát igyekeznek fentartani, filléreivel enyhíti a nyomort, értünk küzdő, értünk vérző, értünk hősi halálba rohanó testvéreink itthon hagyott hozzátartozóikról gondoskodik.

Az ágyuból készült győzelmi érmek teljes jövedelme ugyan is a harctéren küzdő hőseink családjaé, a háború következtében itthon inséggel küzdő asszonyoké, gyermekeké. A jövedelem 15%-át helyi hadi jótékony bizottságunk kapja meg kizárólagosan hadisegély céljaira. a többit az Augustus-alap országos segély akciójában használja fel, az eddig már o'y sok elismerést érdemlő hazafias formában.

Igy megy át egy nemes metamorfózis az orosz ágyu. Az az ágyu, amely eddig annyi életet ontott, annyi nyomort, szenvedést okozott most expiálja szörnyű bűnét, mert úgy lesz rendjén, hogy ugyan annyi életet mentsen meg, könnyet törüljön, fájdalmat enyhítsen.

HIREINK.

— **Istentisztelet.** A ref. templomban ma délelőtti Demjén Ferenc lelkész predikál.

— **A H.-Szoboszlói Takarékpénztár** részvénytársaság mult vasárnap délelőli 10 órakor Rácz Gábor igazgató elnöklele alatt énk érdeklődés mellett tartotta meg évi rendes közgyűlését. A részvényesek az igazgatóság jelentését egyhangulag elfogadták s az évi osztalékot 24. koronában megállapították. — Az igazgatóság és felügyelő bizottság létszámában eszközölt némi változtatás után a tisztviselői fizetések rendezése került napi rendre, a melyre vonatkozó igazgatósági indítványt az elnök, hogy a fizetések némi csekély emelkedése folytán a tisztviselők részére jutalmazás címen kiadott fizetési pótlék elkerülhető legyen. Ezen tárgynál Hajdusoboszló város képviselőiben Dr. Dajka Ambrus tiszti ügyész felszólalt és a városi közgyűlés határozatára hivatkozva ellenezte a tervbe vett fizetés rendezést. Beható vita után a közgyűlés egyhangulag azon álláspontra jutott, hogy a jelenlegi időszakot nem tartja alkalmasnak a tisztviselői fizetések tervbe vett megváltoztatására, azért a jelenlegi állapotot továbbra is fenntartja. — Néhai Oláh Miklós aligazgató elhalálása folytán a társaság aligazgatójává egyhangulag S. Kovács Sándor földbirtokos választott meg. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Dajka Ambrus Demjén Ferenc, Gönczy József részvényesek küldetvén ki, a közgyűlés véget ért.

— **Dr. Fekete László** polgármester betegsége folytán még nem vehette át hivatala vezetését.

— **Dr. Dajka Ambrus** városi tiszti ügyész, 5 dik honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnagy katonai szolgálatra bevonván, Hetey Ignác nyug. városi tiszti főügyész helyettesíti.

— **Előléptetések.** Márton László népfelkelő hadnagyot, városunk szülöttét a király népfelkelő főhadnaggyá nevezte ki. Elek Imre hadapródormester, a Hajdusoboszlói Takarékpénztár főkönyvelője népfelkelői szolgálatra behivatván, népfelkelő hadnagyi rangot nyert.

— **Levelek az orosz fogságból.** Fery Miklós 39. gy. ezr. tartalékos, hadnagy Omszk-ból, Orosz-Szibériából levele-

zölon értesítette szüleit, hogy teljesen jól érezi magát. Tóth László 3. gy. e. honvéd főhadnagy Namangan városból Orosz-Turkesztán tartományból sürgönyözött szüleinek, hogy nincs semmi baja, jól érezi magát. Kovács Emil városi pénztárnok tartalékos hadnaggyal együtt vannak internálva Namanganba. Csirkés Ferenc és Kálmán János szoboszlói hadbavonult katonák Szibériából írtak, hogy orosz hadifogságba jutottak és nincs semmi bajuk. Szüleit, ismerőseiket üdvözlük. Ott 30-40 fokos hidegek járnak.

— **Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága** március 8-án délelőtti Domahidy Elemér főispán elnöklele alatt ülést tartott, melyen az előadók a mult hóról tették meg jelentéseiket.

— **Egy jótékony urnó halála.** Özv. Tökés Zsigmondné Kulcsár Ilona urnó hosszas szenvedés után tegnap hajnalban elhunyt. A megboldogult szorgalmával, munkásságával szép vagyont gyűjtött, melyből mint hírlék, tekintélyes összeget hagyott egyházi, közművelődési és jótékony célokra. Temetése hétfőn délután lesz. A család által kiadott gyászjelentés így szól: Fájdalommal telt szívvel jelentjük a munkás nő, szerető testvér, nagynéni, jó keresztanya özv. Tökés Zsigmondné Kulcsár Ilona hosszas szenvedés után folyó hó 13-án, 52 éves korában történt elhunytát. Kedves halottunkat folyó hó 15-én hétfőn délután 2 órakor a ref. templomban tartandó gyászbeszéd után a vénkerti temetőben fogjuk nyugalomra helyezni. Hajdusoboszló, 1915 márc. 13. Ádás és béke lengjen porai felett! Tarbay József és neje Kulcsár Erzsébet, Szanka Kálmán és neje Kulcsár Mariska nővérei, illetve sógorai. Szanka Ilona Békely Sándorné, Szanka Mariska Russorán Józsefné, Szanka Margit, Szanka Emma Doba Artturné, Tarbay Emma, Tarbay Béláné, Tóth Imre és fia Kálmán unoka nővérei és öccse. Balla Lajos és neje Szűcs Juliska, kis fiukkal íj. Balla Lajosné, Nagy Irma, Kovács Sándorné Nagy Karolina nevelt leányai.

— **Adakozzunk a vak katonáknak!** A ref. egyháztanács határozatából felhívatik a nagy közönség, hogy a vak katonák felsegítésére szánt szíves adományait a ref. gondnoki hivatalba juttatni sziveskedjék. Ugyan e célra a templomi persely márc. 21-én gyűjtés céljából kitétetik. E célra egyháztanácsunk 20 koronát szavazott meg. Egyháztanácsi elnökség.

— **Hadifoglyainkról és internált honfitársainkról** adományainkkal ujabban megelekedtek: Állami polgári iskola tanári kara 6 korona, Márton Sándorné IV. tized 288. szám 2 korona. Pincés Gáborné IV. tized 291. szám 2 korona.

— **18-50 évesek összeírása.** Ujvidékről jelentik, hogy ott hirdetmény jelent meg, mely a honvédelmi miniszter február 23-án kelt 1322. eln. 4-1915j. sz. rendelete alapján büntetés terhe alatt felhív minden háztulajdonost, miszerint a házukban lakó minden polgári férfiegyénnek, akik 1865-1897. évek között születtek, 48 óra alatt gyűjtsék be személyi adatait és azt a tanács megbizottjának adják át.

— **Az egyévi önkéntesek bevonulása.** A közös hadügyminiszter a vallás és közoktatásügyi miniszter megkeresésére megengedte hogy az 1895 és 1896. években születet és most egyévi önkéntesek

gyanánt besorozott főiskolai és középiskolai halgatók tényleges szolgálattételre csak április 15-en hívassanak be. A hadügyminiszter ezt a kedvezményt az 1891 évben született s a háború tartamára önkéntesnek beállott főiskolai halgatókra is kiterjesztette. Hasonló rendeletet adott ki a honvédelmi miniszter is.

— **Hősi halál.** Ónadi Gábor hajdusoboszlói illetőségű hadbavonult katona az északi harctéren a haza és király védelmében hősi halált halt. Az elhalálozásról a helybeli rendőrség hivatalos értesítést kapott.

— **Hol fogjak a hatósági lisztekkel árujni?** Körner Géza rendőrkapitány az alispánhoz előterjesztést tett, hogy Hajdusoboszlón a hatósági lisztek árusítása a Fogvasztási Szövetkezethél és Körner Béla cégnél hozassék forgalomba. Az árusítás rövid idő múlva kezdetét fogja venni.

— **Néma ünneplés.** Március 15-két az idén nem fogjuk zajos külsőségek között ünnepelni, ezuttal elmarad minden külsőség, elmaradnak az ünnepi beszédek, szavalatok, hazafias dalok. De azért minden magyar ember visszaemlékezik e napon a régi március 15-re itthon és a lövész árokban egyaránt. A ref. templomban azonban a szokásos ünnepi istentisztelet március 15-én ezuttal is megtartatik.

— **Háborus gazdasági törvények és rendeletek** cím alatt jelent meg a magyar vámpolitikai központnak igen becses gyűjteménye, mely a háborus rendkívüli gazdasági jogszabályokat 1915 február 20-ig tartalmazza. A könyv kapható a vámpolitikai központnál (Budapest, V. Szemere-utca 6. szám alatt) 5 koronáért. A kereskedelmi és iparkamara kerületéhez tartozó ipartestületek és kereskedő társulatok 2 korona 60 fillérért kaphatják. Az árban 30 fillér postaportó is belefoglalatik.

— **Márciusi tél.** Hull, hull a hó tiz nap óta. Hermelinpalástba öltöztek a mezők, a templomtornyok, a házfedelek. A nagy hópelyhek mind mind a lelkünkre hullanak és ha a hótakaró alatt élet támad akkor ami lelkünkben a fájdalmak érzései támadnak életre. Mert amikor ilyen nagy a hó és ilyen tartós a hólepel: micsoda hóviharak dühönghetnek odafönn az északi hegyeknél, hol a mi hőstestvéreink ontják a drága piros vért, adják az életüket a jövendő békességéért. — Mennyt hálával, milyen igaz örömmel néztük a március ragyogó kék égboltozatát néhány nappal ezelőtt, hiszen a mi drága véreinkre gondolunk, akiknek olyan nagy szükségük lenne már a tavasz enyhe, meleg napjára. És hogy újra vissza jött a tél, mennyi mély és őszinte aggodalommal nézünk az északi hegyek felé a sóhajunk oda száll, imádságunkkat szeretnők visszahívni a meleget, a napfényt. Isten hallgassa meg a mi imádságunkat és adjon mielőbb tavaszt, enyhe, békés tavaszt.

— **Meddig tart a háború.** Egy dán lapból olvassuk; A jelenlegi világháború fölborit minden elvi megállapodást a háború tartamát illetőleg. Általában azt hitték hogy a modern őrtási seregek és hajóhadak több hatalmas csatával rövid idő alatt befejezik a háborút. Azt is gondolták, hogy azok a rengeteg pénzösszegek, amelyeket a háború megemészt meggyorsítják a döntést. Most már látjuk, hogy e föltevés egyike sem valósult meg. Továbbá

azt hitték, hogy a vasutak és a villamosítás korszakában minden gyorsan fog elkövetkezni, még a fáradtság is, de éppen a vasutak teszik lehetővé a nagytömegek összegyűjtését, másrészt pedig az ilyen és munkát megtakarító gépek nagyban pótolják a háboruban elfoglalt károkat. — A földmívelés és az ipar a háboru dacára is tovább folyik. Nagy érdekesítéssel kell vizsgálni hogy Anglia és Németország kölcsönös blokádjá micsoda eredményeket fog előidézni.

— **Adakozunk a katonáknak otthon javára!** A ref. egyháztanács főtiszt. püspök ur felhívására 20 koronát szavazott meg a debreceni katonáknak otthon javára. Felhívják a közönséget, hogy e célra szánt szíves adományait a ref. gondnoki hivatalba juttatni szíveskedjék. Ugyan ezen célra lesz kitéve a templomi persely márc. 14-én. Egyháztanácsi elnökség.

— **Vasuti katasztrófa.** Mitrovica horvát állomáson a napokban súlyos kimenetelű vasuti karambol történt. Egy tehervonat belefutott az állomáson vesztelő személyvonatba s az összeütközés következtében nyolc utas életét veszítette, harmicketten pedig megsebesültek. A vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófát gondatlanság okozta.

— **Károlyi Mihály gróf—huszárokéntes.** Károlyi Mihály gróf országgyűlési képviselő, az országos függetlenségi párt elnöke, akinek a 38—42 éves B) osztályú népfőlkélok bemutatás szemléjén elő kellene állani, csütörtökön önként jelentkezett szolgálata a budapesti I. honvédszázadnál. A grótot, miután alkalmasnak találták, fölvevették az ezredhez.

— **Szabadságot legénység behívása.** A legénységi állományhoz tartozó mindazon honvéd és népfőlkélok egyének, akik a mozgósítás eirndelése óta felülvizsgálaton voltak és felülvizsgálati lelet alapján szabadságot kaptak, a honvédelmi miniszter egyik legutóbbi rendeletével április 1-én tényleges szolgálati felhívást kaptak.

— **A husvét tábori postaforgalom.** Ugy értesülünk, hogy a közeledő husvét ünnepekre való tekintettel már legközelebb tetemesen kibővítik a tábori postaforgalmat és lehetőleg sok tábori postán néhány napra újra megindul a csomagforgalom is. A husvét csomagforgalomra nagyjából ugyan csak azok a szabályok lesznek érvényesek mint a karácsonyi küldemények felvétele alkalmával, most is vizhatlan csomagolásban és szabott méretekkel, a küldő saját felelőségére vesznek majd fel tábori csomagot. Meleg ruhafélékre már szükség nincsen, ilyenekkel hadseregünk minden tagja bőségesen el van látva. Küldésre ajánlatos dohány, szivarféle, tüzelő szerszám, füstölt-hus és csokoládé, kézkenőcs, rovarpor, stb. A szabaddá váló tábori postaszámokat legközelebb közlik a közönséggel, itt megemlítjük még, hogy a német birodalmi társadalom is küld ajándékot katonáinknak.

— **Téli ruhát a katonáknak.** A debreceni hadsegélyző hivatal a következő kérelmet teszi közzé: Mivel a hét folyamán több század katonaság indul a harctérre, nagyon kérjük Debrecen város és Hajdúvármegye közönségét, hogy meleg alsó ruhát különösen haskót, kapcát, fejtetőt és csuklódét minél előbb a hadsegélyző hivatalba felküldeni szíveskedjenek.

— **Holtaknyilvántartási eljárásról.** Az 1915. év január 1-én életbelépett új polgári perrendtartás, az 1911. l. t. c. szabályozza a holtaknyilvántartási eljárást is. A törvény ezen részének szomorú aktualitást kölcsönöz az, hogy a háboruban eltűntek holtaknyilvántartási eljárását is ez a törvény tartalmazza. A törvény szerint a bíróság azt aki eltűnt és e miatt halálát bizonyítani nem lehet, holtaknyilvántartja, ha háboruban

vett részt, és annak folyamán tűnt el, azóta hirtelen és annak az évnek végétől számítottva, amelyben a háboru bevégeződött 3 év eltelt. A bíróság azt az időpontot állapítja meg a halál idejéről, amelyben a halál beállt a holtaknyilvántartási eljárás adatai szerint valószínű. Az új törvénynek a réggel szemben sok új intézkedése van, különös fontos, hogy a kérelmezési jogosultságot széles körre kiterjeszti, s nemcsak a házastársnak és az örökösnek adja meg a holtaknyilvántartási eljárás megindításának jogát hanem mindenkinek, aki az eltűnt halálának megállapításában jogilag érdekelve van. Dr. Nagy György budapesti ügyvéd most magyarra fordított jegyzeteket állított zsebkönyvet adott ki, mely a polgári perrendtartásnak a holtaknyilvántartási eljárásra vonatkozó §-ait tárgyalja, s a törvény indoklásárak az országgyűlési tárgyalások anyagának feldolgozásával minden egyes törvényszakaszt jegyzetekkel, utalásokkal kíséri. A zsebkönyvben a szerző feldolgozta a házassági jogot, az örökösödési jogot, az állami anyakönyvekről szóló törvénynek s a nyugdíjtörvénynek a holtaknyilvántartással összefüggő intézkedéseit. A gyakorlati cél kedvéért a könyv minden egyes beadványnál jelzi az új bélyegtörvény szerint a lerovandó illeték összegét. A könyv ára 1 kor. megrendelhető dr. Nagy Györgynél (Budapest, IX. Ferenc-körút 29 l. em.) ki a könyv teljes tiszta jövedelmét a háboruban elesettek árvaiknak ajánlotta fel.

— **Anyakönyvi hírek.** Ujszülöttek: Sóvágó Gábor Madarász Zsófia Margit leánya. Evreig Bernát Spira Antónia Mária leánya Egri Gerzson Szathmári Zsófia Gerzson fia. Dede Sándor Szathmári Ágnes Sándor fia. Kaszás István Ónadi Zsófia Eszter fia. Szabó Juliánna Juliánna leánya. Marschal János Kovács Eszter János, István fia. Halottaik: Rövid László 2 hó. Győri Imre 9 év. Vágó Eszter 7 hó. Marinka Gyula 10 hó. Kis Etelka 5 hó. Lakatos Eszter 17 hó. Száva Gyula 3 hó. özv. Tőkés Zsigmondné sz. Kulcsár Itona 52 év. Szabó István 65 év. Házasság: Szabó Lajos és Szöllösi Lidia.

— **Új évtársulat.** A „Gazdasági Bankkal Kapcsolatos Népegélyző Szövetkezet” 1910. évi évtársulata az 1914. évvel lejárván, a befizetett törzsbetétek és azok kifizetése folyó hó 18-án, csütörtökön veszi kezdetét. Felhívtnak tehát a törzsbetét tulajdonosok, hogy e napon s folytatólag minden csütörtökön az 1910. évi heti betétkönyvecskéket a bank pénztáránál bemutassák, amikorra is a nekik járó összeget felvehetik. Ugyanakkor, valamint minden hétfőn, szerdán, csütörtökön és pénteken az 1915. évvel megkezdődött új évtársulatra heti törzsbetétkönyvecskéket válthatók, melyekre méltányos kölcsönök folyósíttatnak. **Az igazgatóság.**

— **A hadbavonult katonák részére készítenő meleg ruhára és kórházi célokra adományoztak a VII. évi tizedben.** (Folytatás) Pénztáros Olga gyűjtőjén. Varga Józsefné 20 f. I. törülköző Juhász József 1 k. Flórián Gáborné 50 f. Takács Ferenc 1 k. Sipos Sámuelné 40 f.

Nyilatkozat.

Nyilvános helyen sértőnek talált módon nyilatkoztam debreceni honvéd teológus kartársaimról. Nyilvánosan kijelentem, hogy sértő szándékom nem volt s ha valakit mégis sértettem, attól fenntartás nélkül bocsánatot kérek.

Debrecen, 1915. febr. 13.

Nagy Zoltán
esküdt felügyelő.

Meghívás.

A Hajdúmegyei Takarékpénztárral
egyesült

Önsegélyző Szövetkezet

1915. évi márc. hó 25-én d. e. 11 órakor
XVII. évi

rendes közgyűlését

tartja, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívtnak.

T á r g y a k:

1. 1914. évi zárszámadás és mérleg megállapítása, a javasolt leírások elhatározása, a felmentvény megadása.

2. A felszámoló 1910. évi társulat vagyonának felosztása.

3. Egy felügyelő-bizottsági póttag választása.

4. Esetleges indítványok.

A zárszámadás és az erre vonatkozó iratok a hivatalos órák alatt a szövetkezet helyiségében a mai naptól kezdve megtekinthetők.

Hajdúszoboszló, 1915. január 16.

Az igazgatóság.

Horgony-thymol-kenőcs.

Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Adag: kor. —80.

Horgony-Liniment. Capsici compositum.

• Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Fájdalommentes bedörzsölés hűléseknél, rheumánál, köszvényknél stb.

Üvege: kor. —80, 1.40, 2.—.

Horgony-vas-albuminat-festvény.

Vérzegénységnél és sápkórnál.

Üvege: kor. 1.40.

Kapcsoló a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül beszereshető.

Dr. Richter „Az arany országhoz”, című, gyógyszerárúháza, Prága I, Ellisabai utca 5.

Meghívó.

a „Gazdasági Bank Hajdúszoboszlói Részvénytársasággal Kapcsolatos

Népegélyző Szövetkezet

1915. évi márc. 14-én délután 2 órakor a „Gazdasági Bank Hajdúszoboszlói Részvénytársaság” üzemhelyiségében tartja

VIII. évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezeti tag urak ezennel tisztelettel meghívtnak.

Igazgatóság.

T á r g y a k:

1. Az 1914. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése, az igazgatósági jelentés alapján.

2. A lejárt 1910. évi évtársulat vagyonának felosztása iránti intézkedés, a felszámoló bizottság jelentése kapcsán s a kifizetés megkezdésének idejéről határozat.

3. A mérleg megállapítása.

4. A felügyelő-bizottság jelentése.

5. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és az 1910. évi évtársulat felszámolóinak a felmentvény megadása.

6. 1911. évi évtársulat felszámolóinak megválasztása.

7. Esetleges indítványok.

A zárszámadás és mérleg, idevonatkozó iratokkal együtt az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kardos László

ajánlja nagy választékban téli árukat ugymint

női ruha barchentek, fanelek, paplanok, utazótakarók, Jäger alsóruhák, valamint női férfi és gyermek fehérnemű, asztalterítékek törülközők, zsebkenedők és sokféle dísz-tárgyait.

Debrecen, Kossuth-utca 9. sz.

Telefon-szám: 113.

Meghívó.

A Hajdumegyei Takarékpénztár

1915. március 14-én délelőtt 10 órakor Hajduszoboszlón, az intézet hivatali helyiségében

XXXIII-ik évi rendes közgyűlést

tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat.

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottsági jelentése az 1914-ik üzletévről.
2. A mérleg megállapítása, és határozathozatal a tiszta nyereség felosztása iránt.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Öt sorrend szerint kilépő igazgatóság, és öt választmányi tagsági helynek 6-6 évre, továbbá egy felügyelő-bizottsági

helynek egy évre való betöltése — választás utján.

5. A közgyűlés előtt legalább 5 nappal az igazgatósághoz írásban beadott indítvány tárgyalása.

Hajduszoboszlón, 1915. február 21.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Figyelmeztetnek a tisztelt részvényesek, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen csak azok gyakorolhatják az őket megillető jogokat, akik részvényeiket az alapszabályok 45. §-a értelmében a közgyűlés előtt legalább három nappal az intézet, vagy a fióktelepek pénztáránál letétbe helyezik.

Az eredeti zárszámadások 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg az intézet helyiségében, a hivatalos órák alatt a részvényesek által megtekinthetők.

Osztalékszervényeink intézetünk és ióktelepeinknél, valamint Budapesten: Hazai Bank r.-t.-nál, Debrecenben: Debreceni Hitelbank r.-t.-nál válthatók be,

Hajdumegyei Takarékpénztárral egyesült Önsegélyző Szövetkezet.

Mérleg-számla.

V a g y o n	Összeg		T e h e r	Összeg	
	kor.	fill.		kor.	fill.
Pénztár számlán	1,165	86	Törzsbetét számlán	365,201	40
Kötvény „	316,187	10	Tartaléktöke számlán	8,145	22
Betét „	96,448	55	Lejárt évtárs. nyeresemény számlán	642	87
Folyószámlán	1,500	69	1909. évi évtárs. nyeresemény . .	207	45
			1910. „ „ „	10,418	74
			1911. „ „ „	6,361	22
			1912. „ „ „	3,343	10
			1913. „ „ „	1,354	77
			Folyó évi nyeresemény	19,627	43
	415.302	20		415,302	20

1914 január 1-én volt 3562 tag 14159 törzsbetéttel
1914. évben belépett 688 tag 2915 törzsbetéttel

4250 tag 17074 törzsbetéttel

1914. évben kilépett 820 tag 2996 törzsbetéttel

1915 január 1-én van 3430 tag 14078 törzsbetéttel

Veszteség- és nyereség számla.

V e s z t e s é g	Összeg		N y e r e s é g	Összeg	
	kor.	fill.		kor.	fill.
Napibiztosi díj	384	—	Kötvény kamatok és jutalékok . .	16,080	66
Kezelési költség	3,652	15	Betét kamatok	3,165	82
Adók	1,502	67	Késedelmi díjak	1,551	86
Illetékek	66	44	Kezelési díj	3,652	15
Üzleti költség	51	90	Könyv és nyomtatványok	834	10
Folyó évi nyereség	19,627	43			
	25,284	59		25,284	59

Hajduszoboszló, 1914 december 31.

Komzsik Antal
pénztárnok.

Körner Béla
elnök.

Erdős Lajos
főkönyvelő.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

Bor János, Borbély József,

Grünberger Adolf, Hetey Ignác,

Neuman József,

Borbély Gábor.

A F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G:

Szécsy Miklós,

Fehér Gábor,

Körner Géza,

Dr. Simon József.

A „Gazdasági Bank Hajduszoboszlón Részvénytársasággal Kapcsolatos Népegélyző Szövetkezet”

Mérleg-számla.

TARTOZIK.				KÖVETEL.							
VAGYON				K	f.	TEHER				K	f.
Különbözők	—	—	—	3606	41	1910. évtársulat nyeresége	—	—	1894	39	
Kötvény	—	—	—	106842	—	1911. " "	—	—	944	88	
Felszerelés	—	—	—	942	89	1912. " "	—	—	825	—	
						1913. " "	—	—	310	89	
						1914. " "	—	—	275	—	
						Törzsbetét	—	—	72592	20	
						Veszteség tartalékalap	—	—	2327	54	
						Letét	—	—	2114	35	
						Folyószámla	—	—	25021	92	
						Nyereség	—	—	5085	13	
				111391	30				111391	30	

Tagok száma volt 1913. évben 1065 tag, 3889 törzsbetéttel.
Tagok száma volt 1914. évben 1042 tag, 4071 törzsbetéttel.

Veszteség- és nyereség-számla.

TARTOZIK.				KÖVETEL.							
VESZTESÉG				K	f.	NYERESÉG				K	f.
Tiszti fizetés	—	—	—	1570	44	Beírásdíj	—	—	94	70	
Számla kamat	—	—	—	2583	48	Kamat	—	—	6914	—	
Adó	—	—	—	488	77	Kezelés	—	—	1613	43	
Napibiztosi díj	—	—	—	384	—	Jutalék	—	—	1240	49	
Nyereség	—	—	—	5085	13	Intésdíj	—	—	249	20	
				10111	82				10111	82	

Hajduszoboszló, 1915. évi március 1 én.

Aron Lajos,
cégvezető.

Kalocsay Gusztáv,
elnök-igazgató.

Cseke Gábor,
pénztárnok.

IGAZGATÓSÁG:

Aron Béla, Székely József, Striss Lajos. Hadbavonultak: Gajzer János, Parti Mihály,
Lázár Antal, Domokos Sándor.
A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:
Weinberger Gábor, Kürthy János, Szabó Sándor. Hadbavonult: Székely Gyula

Legujabb divatu
menyasszonyi és eljegyzési
ékszereket jutányosan

Megyei telefon 696.

Halász Nándor

óras és ékszerésznél vásárolhatunk,

Debrecenben

a nagytakarék ujjalotájában.

Megyei telefon 696.

